KIRSI-MARIA HALONEN

HE 198/2021 vp. Työkanava Oy:n perustamisesta

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 12.11.2021

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND
Pohjoisen puolesta – maailmaa varten

© Kirsi-Maria Halonen

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

AGENDA

KILPAILUN VÄÄRISTYMINEN

- Hinnoittelun markkinaperusteisuus
- Markkinaosuudet
- Markkinapuute
- (Rahoituksen ehdot ja kohdentuminen)
- (Avoimuuslaki –viittaus)

HINNOITTELU

MARKKINAPERUSTEISUUS

- HE:n mukaan: hinnoittelu tehdään markkinaehtoisesti eikä se voisi alittaa kilpailijoiden hintatasoa
  - Vastaavasta sääntelystä huolimatta Ruotsin Samhall on hinnoittelussaan alittanut kilpailijoiden hintatason
  - Yhtiö kuitenkin päättää itse lopullisesta hinnoittelustaan
  - Muissa laissa käytetään termiä markkinaperusteinen
  - Tarve lisätä viittaus kilpailulain 30a §:n 3 momenttiin?

- Hinnoittelun asianmukaisuuden *varmistaisi* neuvottelukunta
  - Neuvottelukunta olisi vain neuvova, suosituksia antava elin, jolle asiat tulisivat käsittelyyn Työkanavan pyynnöstä
  - Tarve säätää neuvottelukunnan hinnoittelua koskevat kannanotot yhtiötä sitoviksi ja antaa tälle oikeus ottaa asioita omasta aloitteestaan käsittelyyn?

MARKKINAOSUUDET

HAITALLISTEN VAIKUTUSTEN MINIMOINTI

- HE: mukaan haitalliset kilpailuvaikutuksen markkinoilla minimoidaan *rajaamalla liiketoiminnan markkinaosuus* alle kymmeneen prosenttiin
  - Perusteluista huolimatta laissa ei kuitenkaan ehdoteta säädettäväksi tällaista markkinaosuusrajoitusta
  - Esityksestä ei muutenkaan käy ilmi, miten tietty markkinaosuus aiotaan varmistaa vai onko kyse vain suosituksesta, jota neuvottelukunta tarvittaessa tarkastelee
  - Sitovasta enimmäismarkkinaosuudesta säätäminen olisi tarpeen. Lakiin voitaisiin lisätä myös tapauskohtaisen arvioinnin vaatimus, jos tämä katsotaan tarpeelliseksi.

MARKKINAPUUTE

SGEI-TUEN EDELLYTYKSET

- HE:ssa todetaan useaan otteeseen SGEI-tuen edellytyksenä olevan markkinapuute
  - Viittaus komission kanssa toisesta asiasta käytyihin epävirallisiin keskusteluihin: markkinapuute olisi helpompi osoittaa osatyökykyisten osalta kuin muiden
  - HE:n mukaan tälläkin hetkellä useat välityömarkkinat edistävät osatyökykyisten työllistymistä ja että ainakin osa näistä voisi suoriutua Työkanavalle annettavaa palveluvelvoitetta vastaavista tehtävistä
  - HE:ssä ei kuitenkaan arvioida sitä, onko osatyökykyisten välityömarkkinoilla markkinapuute ja täyttyykö SGEIn markkinapuute-edellytys ja vaikuttaa siltä, että ainakin osa markkinatoimijoista voisi tarjota palvelua

YHTEENVETO

- Lain perustelut ovat osin ristiriitaisia
- Sääntely tai perustelut osin puutteellisia (markkinaosuudet, markkinapuute osatyökykyisten välityömarkkinoilla)
- Sääntely on osin suositusluontoista (neuvottelukunnan rooli), mikä ei riittäne varmistamaan hinnoittelun ja toiminnan asianmukaisuutta

Kirsi-Maria Halonen
Professori, Lapin yliopisto

Euroopan komission julkisten hankintojen asiantuntijaryhmän ja
Ruotsin kilpailuviraston tutkimusneuvoston jäsen

kirsi-maria.halonen@ulapland.fi

https://research.ulapland.fi/fi/persons/kirsi-maria-halonen
https://fi.linkedin.com/in/kirsi-maria-halonen-2472612
@Kirsi_MariaH (Twitter)

ulapland.fi

© Kirsi-Maria Halonen